

Innst. S. nr. 238

(1999-2000)

Innstilling fra forsvarskomiteen om Forsvarets investeringer

St.prp. nr. 58 (1999-2000)

Til Stortinget

INNLEDNING

Forsvarsdepartementet ønsker med investeringsproposisjonen å få Stortingets tilslutning til Regjeringens politikk på utvalgte deler av investerings siden. Effektiv oppfølging av mål og planer på investerings siden, tilpasning av prosjektporteføljen til økonomiske realiteter og behov for handlingsrom for prioriteringer som skal gjøres i neste langtidsmelding er derfor styrende for innholdet i proposisjonen. Utgangspunktet for godkjenning av Forsvarets investeringsprosjekter er budsjettproposisjonen, og investeringsproposisjonen brukes som et supplement til denne. Nye investeringsprosjekter og endringer i behov for midler i løpet av budsjettåret for allerede eksisterende prosjekter legges frem for Stortinget for godkjenning.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Gunnar Halvorsen, Rikke Lind, Tore Nordseth og Anne Helen Rui, fra Fremskrittspartiet, lederen Hans J. Røsjorde og Per Ove Width, fra Kristelig Folkeparti, Anne Britt Stråtveit og Ann Kathrine S. Tornås, fra Høyre, Ingvald Godal, og fra Senterpartiet, Gudmund Restad, viser til sine merknader under de enkelte prosjekter.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet understreker at det er viktig å unngå feilinvesteringer. Nødvendige investeringer må skje i hensiktsmessig rekkefølge og til riktig tid. Disse medlemmer forutsetter derfor at kun de investeringene som man med sikkerhet vet at det er behov for uavhengig av framtidig forsvarskonsept og -struktur blir foretatt det nærmeste året.

Forsvarets investeringsprofil

Sammendrag

I St.prp. nr. 1 (1999-2000) er det redegjort for flere forhold som tilsier en gjennomgang av investeringsprofilen. Ved siden av en eventuell tidligere oppstart av MTB-anskaffelsen i forhold til gjeldende planer, ble også økt vektlegging på oppgaver i tilknytning til internasjonale fredsoperasjoner og presset på Forsvarets driftsbudsjett og totalrammens utvikling skissert som viktige faktorer for en slik gjennomgang.

Likviditetsmessige hensyn gjør det nødvendig med endringer i planlagte større anskaffelser og i løpende investeringsprosjekter. Ambisjonsnivået i St.meld. nr. 23 (1998-1999) Om Forsvarets investeringsprofil om å avsette 55 mrd. 1998-kroner til materiellinvesteringer i perioden 1999-2006 må reduseres. I tillegg vil Regjeringen legge vekt på å skaffe budsjettmessig handlingsrom for å kunne gjennomføre prioriteringer som avklares gjennom neste langtidsmelding. Det vil bl.a. omfatte ulike omstillingstiltak for å legge forholdene til rette for endringer i styrkestrukturen og påfølgende omorganiseringer og nedbemanning i fredsorganisasjonen. Normalt påløper det kostnader før gevinster av omstilling kan realiseres.

Regjeringen vil imidlertid ikke legge fram en totaloversikt over ny investeringsprofil fordi Forsvarets oppgaver, struktur og virksomhet vil gjennomgås grundig i neste langtidsmelding. Gjennomgangen vil følges opp med forslag om strukturelle og organisasjonsmessige endringer, herunder en endret investeringsprofil. Hvis oppgavene skal kunne løses tilfredsstillende, må Forsvaret tilføres nødvendige ressurser og det materiell som er godt nok. Feilinvesteringer og en utvikling som vil ha negative konsekvenser for utviklingen av balansen i styrkestrukturen må unngås. St.meld. nr. 38 (1998-1999) Om tilpasning av Forsvarets deltakelse i internasjonale operasjoner er et foreløpig svar fra norsk side på de krav som også kom-

mer/vil komme fra alliert hold, og som har/vil ha konsekvenser for hvordan vi innretter Forsvaret og prioriterer ressursene.

Regjeringen vil tidligst mulig skaffe seg et grunnlag for framtidig handlefrihet gitt de økonomiske rammebetingelser. Det må derfor være økonomisk rom for å følge opp forslag som vil legges fram i neste langtidsmelding.

Regjeringen vil primært søke en slik handlefrihet ved å foreslå at kampflyprosjektet, som tidligere er vedtatt ved Stortingets behandling av Innst. S. nr. 207 (1998-1999), jf. St.prp. nr. 65 (1998-1999), ikke gjennomføres. Dagens budsjettsituasjon, behovet for å stå friere når framtidige prioriteringer skal gjøres, og økt fokus og satsing på utvikling av kapasiteter til kampflyvåpenet, tilsier at det vil tjene Forsvaret best totalt sett at prosjektet ikke gjennomføres.

Når det gjelder produksjonsstart av nye MTBer, ønsker Regjeringen å ta endelig stilling til dette i forbindelse med neste langtidsmelding. Det anses som nødvendig med en fornyet gjennomgang av MTB-våpenets funksjon og plass i framtidig styrkestruktur.

Forslag til investeringsbehov for å gjennomføre mål og ambisjoner i St.meld. nr. 38 (1998-1999), jf. Innst. S. nr. 152 (1999-2000) vil bli lagt fram i St.prp. nr. 1 (2000-2001).

Komiteens merknader

Komiteen har merket seg at det er blitt nødvendig med endringer i planlagte større anskaffelser og i løpende investeringsprosjekter slik at ambisjonsnivået om å avsette 55 mrd. 1998-kroner til materiellinvesteringer i perioden 1999-2006 må reduseres. Komiteen tar til etterretning at Regjeringen ikke vil legge fram en totaloversikt over ny investeringsprofil før behandlingen av neste langtidsmelding.

Komiteen finner det uheldig at det ikke er mulig å gjennomføre det materiellprogrammet som Stortinget har vedtatt gjennom behandlingen av gjeldende langtidsmelding, og der investeringsprofilen skulle sikre at det var grunnlag for å kunne løse pålagte oppdrag på en tilfredsstillende måte.

Komiteen er betenkt over at det allerede så tidlig i planperioden har vist seg at langsiktige målsettinger om Forsvarets oppgaver, struktur og virksomhet ikke lar seg gjennomføre. Komiteen legger til grunn at Regjeringens neste langtidsmelding gir grunnlag for en omfattende og bred analyse av de omfattende strukturelle, materiellmessige og organisatoriske utfordringer som Forsvaret står overfor.

Komiteen har merket seg at investeringsbehovene knyttet til Forsvarets internasjonale virksomhet vil bli lagt fram i St.prp. nr. 1 (2000-2001).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til St.prp. nr. 61 (1999-2000) der det foreslås å redusere kap. 1760 post 45 med ytterligere 500 mill. kroner. Disse medlemmer viser til at pr. 30. april 2000 var ca. 78ppst. av

bevilgningene på investeringsposten juridisk forpliktet i 2000 og at det ikke kan utelukkes at en rekke kontrakter må reforhandles. Disse medlemmer viser til at St.prp. nr. 58 (1999-2000) til sammen representerer ytterligere reduksjon på investeringspostene og finner disse reduksjonene svært uheldig.

Ikke gjennomføring av kampflyprosjektet

Sammendrag

Ved Stortingets behandling av Innst. S. nr. 207 (1998-1999), jf. St.prp. nr. 65 (1998-1999), ble det vedtatt anskaffet 20 nye kampfly innenfor en økonomisk ramme på 10,710 mrd. kroner. Det var planlagt kontraktsinngåelse i 2000. Pr. i dag er tilbud på F-16 N og Eurofighter innhentet og evaluert. Begge tilbudene har vedståelsesfrist 31. mai 2000. Tekniske og merkantile avklaringer er i det vesentlige gjennomført. Gjengkjøpsarbeidet har pågått i flere år, og selv om en rekke avklaringer og fremskritt er gjort gjenstår det noe arbeid innefor dette området. De tekniske og merkantile forhandlinger har ikke blitt gjennomført i påvente av den reviderte investeringsprofilen for Forsvaret.

I gjennomgangen av investeringsprofilen er alle de store planlagte prosjektene i Forsvaret vurdert, og nye kampfly er det klart største prosjektet som kan bidra til økonomisk handlefrihet dersom det ikke gjennomføres. Kampfly vil imidlertid fortsatt være høyt prioritert i det norske forsvaret, men det vil ikke være riktig å anskaffe nye fly de nærmeste årene. Det vil i stedet satses på å videreutvikle kapasiteten til de oppdaterte F-16 MLU ("midt-livs-oppdaterte") flyene. Erfaringene fra Kosovo forteller tydelig at det norske kampflyvåpenet må utvide rollespekteret for at norske jagerflyavdelinger skal være mer anvendelige i framtidige internasjonale operasjoner. Særlig gjelder det evne til å levere presisjonsvåpen mot bakkemål. Dette vil også være nødvendig som en del av det nasjonale forsvar. Det vil bety investeringer i nye våpensystemer samt oppbygging av ny kompetanse. Ved en redusert investeringsramme vil en ved anskaffelse av nye kampfly risikere å få høyteknologiske plattformer, men ikke ha midler til å anskaffe moderne våpen og til å kunne gjennomføre tilstrekkelig utdanning og trening som er en forutsetning for å få stridsevne ut av investeringene.

Det er også vurdert hvilke eventuelle konsekvenser det kan ha for forholdet til leverandører og andre lands myndigheter at prosjektet ikke gjennomføres. Det kan bli stilt spørsmål ved vår troverdighet som kunde i forsvarsmateriellmarkedet og som partner i internasjonale samarbeidsprosjekter. Det vil også kunne få negative konsekvenser for de norske bedrifter som over lang tid har brukt store ressurser på legge forholdene til rette for å få oppdrag i tilknytning til prosjektet. Særlig gjelder dette de deler av norsk forsvarsindustri som er avhengig av å inngå strategiske allianser med utenlandske selskaper for å sikre nødvendig tilgang til teknologi og marked.

Behovsanalyser og hensynet til en fornuftig disponering av knappe ressurser må imidlertid tillegges størst

vekt. Dagens budsjettsituasjon tilsier at det ikke er riktig å prioritere anskaffelse av nye fly til kampflyvåpenet. Det vil tjene Forsvaret best totalt sett at kampflyprosjektet ikke gjennomføres og at det satses på nye våpensystemer og roller for F-16 MLU.

Som følge av forslaget om ikke å gjennomføre kampflyprosjektet, foreslås en reduksjon av bestillingsfullmakter på kap. 1760 post 45. Bestillingsfullmaktene på 29 000 mill. kroner, jf. St.prp. nr. 1 (1999-2000) og Innst. S. nr. 7 (1999-2000), er, som følge av forslag til St.prp. nr. 48 (1999-2000), økt med 1 826 mill. kroner til 30 826 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen viser til at dette prosjektet tidligere er vedtatt av Stortinget på grunnlag av et bredt og grundig analysearbeid fra Forsvarets side. Komiteen kan ikke se at det i dagens situasjon er andre faktorer enn de økonomiske som gir grunnlag for ikke å gjennomføre prosjektet i sin reduserte form. Komiteen registrerer derfor at det ikke er grunnlag for å gjennomføre kampflyprosjektet nå, men tar til etterretning at ved ikke å gjennomføre prosjektet kan det skapes økonomisk handlefrihet i den resterende investeringsporteføljen, og rom for fremtidige omstillingstiltak.

Komiteen legger til grunn at dagens oppdaterte F-16 MLU fortsatt kan løse grunnleggende oppdrag. Komiteen forutsetter at operative konsekvenser av at prosjektet ikke gjennomføres gis en bred behandling i orienteringen om Forsvarets operative status som gis i forbindelse med behandlingen av budsjettproposisjonen, jf. Innst. S. nr. 152 (1999-2000).

Komiteen har merket seg at departementet er bekymret over vår troverdighet som kunde i forsvarsmateriellmarkedet og som partner i internasjonale samarbeidsprosjekter. Komiteen deler denne bekymring.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet mener at hensynet til å kunne skaffe landet et best mulig forsvar innenfor realistiske budsjettammer må veie tyngre enn hensynet til prestisje internasjonalt når store investeringer skal besluttes og iverksettes.

Komiteen legger til grunn at Regjeringen aktivt arbeider innenfor NATO-alliansen for å legge til rette for at allierte kampflyavdelinger finner Norge interessant i et trenings- og øvingsperspektiv, og derved også bedrer grunnlaget for mulige deployeringer ved eventuelle kriser og krig.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet legger til grunn at et flertall i Stortinget har fraveket de økonomiske rammer som var forutsetningen for vedtatte materiellanskaffelsesplaner. Disse medlemmer legger til grunn at Regjeringen har foreslått kutt på 500 mill. kroner i vedtatt budsjett for 2000, noe som får betydelige konsekvenser for investe-

ringsprogrammet og dermed undergraver den nødvendige langsiktighet for materiellanskaffelser.

Disse medlemmer peker på at hensikten med kampflyanalysen og utvalgelse til to konkurrerende flytyper var å finne fly som kunne erstatte tapte F-16 og utfasingen av F-5. Disse medlemmer legger videre til grunn at det vil være mulig å gå til anskaffelse av nye fly gjennom et direkte kjøp uten krav om ordinære gjenkjøpsordninger. Disse medlemmer vil i forbindelse med ordinær budsjettbehandling fremme forslag om en anskaffelse basert på tilleggsbevilgninger for gjennomføring av prosjekt ut over den ordinære budsjettamme.

Disse medlemmer foreslår derfor at evaluering gjennomføres slik at flytype kan velges, idet det vises til at prosjektet allerede har kostet over 68 mill. kroner. Hertil kommer at det personell fra alle deler av organisasjonen som gjennom år har arbeidet med prosjektet ikke har kunnet utføre annet arbeide. Disse medlemmer vil videre peke på at nok et stort våpenkjøp som stoppes sent i prosessen bidrar til å svekke vår troverdighet i markedet og kan svekke vår forhandlingsposisjon ved fremtidige anskaffelser.

Disse medlemmer forutsetter at et valg av flytype nå kan følges opp med eventuelt forskjøvet leveringstid innen 2008.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Forsvarsdepartementet gjennomfører evaluering og valg av kampfly slik Stortinget tidligere har besluttet."

Utsettelse av avklaring av spørsmålet om oppstart av nye missiltorpedobåter

Sammendrag

Utviklingen av SKJOLD-klasse MTB ble vedtatt ved Stortingets behandling av Innst. S. nr. 191 (1994-1995), jf. St.prp. nr. 48 (1994-1995) og Innst. S. nr. 207 (1998-1999), jf. St.prp. nr. 65 (1998-1999). Prosjektet omfatter foruten utvikling av SKJOLD-klassen også oppdatering av 14 MTBer av HAUK-klassen. Arbeidet med sistnevnte omfatter blant annet oppdatering av skipsteknisk utstyr, anskaffelse av ildledningsutstyr, kommando- og kontrollsystemer og nytt øvingssystem. Utvikling av SKJOLD-klassen har en kostnadsramme på 328 mill. kroner, mens kostnadsrammen for oppdatering av ny HAUK-klasse er på 1 334 mill. kroner.

Utvikling, produksjon, testing og evaluering av SKJOLD-klassen som våpenplattform gjennomføres som forprosjekt innen dette prosjektet. Testene har hovedsakelig gitt positive resultater, selv om det vil være behov for mindre endringer, justeringer eller modifikasjoner. Hovedkonklusjonen er at plattformkonseptet med luftputekatamaran og gassturbinfremdrift har vist seg velegnet. Det er således teknisk gjennomførbart med en serieanskaffelse av SKJOLD-klassen.

I lys av det pågående arbeidet med langtidsmeldingen vil det imidlertid være nødvendig med ytterligere vurderinger av MTB-våpenets plass i framtidig forsvarsstruktur. Forsvarssjefen har i den forbindelse uttalt at MTBer ikke oppnår nødvendig prioritet opp mot andre prosjekter. Med dagens budsjettsituasjon vil avklaring av spørsmålet om oppstart av serieproduksjon av MTBer, som forutsatt ved Stortingets behandling av Innst. S. nr. 207 (1998-1999), jf. St.prp. nr. 65 (1998-1999), utestå til fremleggelse av ny langtidsmelding for Forsvaret, alternativt tidligst ved fremlegging av St.prp. nr. 1 (2000-2001).

I påvente av en endelig beslutning, er det nødvendig å opprettholde engineeringkapasitet og tilknyttet virksomhet ved UMOE Mandal. Forsvarsdepartementet er innstilt på å disponere inntil 25 mill. kroner av investeringsrammen på kap. 1760 post 45 til dette formål.

Komiteens merknader

Komiteen viser til at et flertall i Stortinget bestående av medlemmene fra Arbeiderpartiet og Høyre tidligere har gått inn for oppstart av MTB-prosjektet i 2000 under forutsetning av en vellykket prøveperiode.

Komiteen har merket seg at testperioden av forsørfartøyet er avsluttet med hovedsakelig positive resultater.

Komiteen viser til proposisjonen hvor forsvarssjefen opplyser at MTB'ene ikke oppnår nødvendig prioritet opp mot andre prosjekter i hans planer. Komiteen viser til proposisjonen der det fremgår at en forsøker å forlenge opsjonsavtalen med Umoe Mandal. Komiteen har merket seg at Forsvarsdepartementet er innstilt på å disponere inntil 25 mill. kroner under kap. 1760 post 45 for å opprettholde engineeringkapasitet og tilknyttet virksomhet ved UMOE Mandal.

Komiteens flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, viser til tidligere behandling av prosjektet og understreker at det ikke er aktuelt å ta stilling til eventuell videreføring av MTB-prosjektet før det foreligger en revisjon av forsvarsstruktur og investeringsplaner. Flertallet viser også til at det ikke vil foreligge et ferdig utviklet hovedvåpen til fartøyene før tidligst 2004.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Høyre beklager at det ikke er mulig å ta stilling til spørsmålet om serieproduksjon av MTB-er nå.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet har vært imot en forsering av MTB-prosjektet, men konstaterer at det er et flertall i Stortinget, bestående av Arbeiderpartiet og Høyre, som har gått inn for å starte serieproduksjon av MTB'er allerede i 2000 hvis prøveprosjektet var vellykket. Disse medlemmer ser det uheldige i om engineeringkapasitet og tilknyttet virksomhet ved UMOE Mandal skulle bli skadelidende mens den

endelige avklaring av MTB-prosjektet skjer. I påvente av en slik avklaring, mener disse medlemmer at nødvendig kapasitet/virksomhet i størst mulig grad må opprettholdes og finansieres av annen tilgjengelig aktivitet enn den MTB-prosjektet kunne ha medført. Som et supplement til dette må det kunne nyttes forsvarsmidler som anført i proposisjonen med inntil 25 mill. kroner. Disse medlemmer forutsetter at en slik subsidiering begrenses til det helt nødvendige og at den straks avvikes hvis det skulle bli vedtatt å utsette oppstarten av serieproduksjonen ytterligere.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil gå imot å disponere 25 mill. kroner over kap. 1760 post 45 for å subsidiere engineeringkapasitet ved UMOE Mandal og fremmer følgende forslag:

"Oppstart av serieproduksjon av nye missiltorpedobåter utsettes. Det disponeres ikke 25 mill. kroner over kap. 1760 post 45 til å støtte engineeringkapasitet ved UMOE Mandal."

Komiteens medlem fra Høyre viser til Stortingets vedtak i juni 1999 der det heter:

"Stortinget ber Regjeringen forberede bevilgning til produksjonstart av missiltorpedobåtserien i budsjettet for år 2000, og samtidig legge fram en tilsvarende justering av Langtidsmeldingens investeringsprofil. Bevilgningsforslaget bes fremmet for Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for år 2000 forutsatt en vellykket prøveperiode."

Prøveperioden er nå over med positivt resultat. Dette medlem hadde da forventet og foretrukket at prosjektet var blitt gjennomført umiddelbart i samsvar med ovennevnte vedtak.

Dette medlem tar imidlertid Regjeringens utsettelsesforslag til etterretning og vil subsidiært støtte dette.

Godkjenning av nye eiendoms-, bygg- og anleggsprosjekter (kap. 1760 post 47)

Rygge hovedflystasjon

Ny brannstasjon ved Rygge hovedflystasjon bygges for å tilfredsstille funksjonelle krav til brann-, havari- og redningstjeneste, møte arealbehov og moderne krav til helse-, miljø- og sikkerhetsstandarder og andre offentlige krav. Ny brannstasjon foreslås gjennomført innenfor en total kostnadsramme på 43 mill. kroner.

Det foreslås videre at prosjektet sees sammen med vedtatt prosjekt Nytt luftvernteknisk verksted innenfor en total kostnadsramme på 82 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen viser til at det foreligger planer om å åpne Rygge hovedflystasjon for sivil luftfart. Komiteen forutsetter at det ved en eventuell framtidig sivil og militær bruk av flyplassen blir tatt hensyn til For-

svarets investeringer i felles fasiliteter ved en beregning av kostnadsdeling.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet viser til sin innledende merknad.

Garnisonen i Sør-Varanger - diverse opprusting av grensevakten

Prosjektet foreslås gjennomført innenfor en kostnadsramme på 45 mill. kroner og er basert på nye militære behov og behov som følge av implementeringen av Schengen-avtalen.

Komiteens merknader

Komiteen har ingen merknader.

Bygning 64 på Akershus festning

Formålet med prosjektet er å gi den vernede bygningen en generell standardheving. Prosjektet vil frigjøre årlige leieutgifter på 4ϰmill. kroner, og foreslås gjennomført innenfor en kostnadsramme på 62ϰmill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre og Senterpartiet, finner ikke å slutte seg til forslaget om å bevilge 62ϰmill. kroner til ombygging av bygning 64 på Akershus festning på det nåværende tidspunkt. Flertallet viser til at bygning 64 er vurdert som mulig lokaliseringalternativ for felles forvaltningsutdanning men ikke anses aktuelt på det nåværende tidspunkt. Flertallet ønsker ikke å ta stilling til ombygging på det nåværende tidspunkt før omorganisering av Forsvarets lønnsadministrasjon er fullt ut besluttet og omorganisering av forvaltningsutdanningen er vedtatt.

Flertallet viser for øvrig i denne sammenheng til St.prp. nr.ϰ75 (1999-2000).

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at bruken av bygning 64 skal sees i sammenheng med den forestående omorganiseringen av Forsvaret. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Prosjekt Bygning 64 på Akershus Festning kan gjennomføres innenfor en kostnadsramme på 62 mill. kroner."

Rena taktiske treningssenter

Rena taktiske treningssenter skal etableres i et mest mulig krigslikt miljø. Etableringen av treningssenteret har som målsetting å heve kvaliteten på utdanningen i stridsdrill på kompanivå og ned til den enkelte soldat. Prosjektet foreslås gjennomført innenfor en kostnadsramme på 62ϰmill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen viser til at dette prosjektet er godkjent tidligere, og godkjenner denne delen av prosjektet innenfor en kostnadsramme på 62 mill. kroner.

Mauken - Blåtind - sammenbinding skytefelt

Prosjektet ble godkjent ved Stortingets behandling av Innst. S. nr. 145 (1996-1997), jf. St.prp. nr. 85 (1995-1996). Utbyggingen videreføres innenfor en kostnadsramme på 125ϰmill. kroner til investering i eiendom, bygg og anlegg, samt grunnverv og planarbeid med en ramme på 18ϰmill. kroner. Prosjektet forventes ferdigstilt i 2003.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Høyre, er kjent med at det er tatt et initiativ fra Forsvarsdepartementet om en ny reindriftsfaglig vurdering. Flertallet er bekymret over at dette kan bety forsinket oppstart i prosjektet. Flertallet forutsetter at prosjektet ferdigstilles i 2003 i henhold til Stortingets vedtak som beskrevet i St.prp. nr. 58 (1999-2000).

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet viser til det initiativ som er tatt fra Forsvarsdepartementet om en ny reindriftsfaglig vurdering av prosjektet. Disse medlemmer ser dette som et viktig steg mot en bedre dialog mellom reindriften og Forsvaret, for å finne gode løsninger for begge parter. Dersom det kommer frem nye, avgjørende reindriftsfaglige momenter i en ny vurdering, forutsetter disse medlemmer at Stortinget underrettes om dette.

Endring av eksisterende eiendoms-, bygg- og anleggsprosjekter (kap. 1760 postϰ47)

Malangen torpedobatteri

Malangen torpedobatteri ble godkjent ved Stortingets behandling av Innst. S. nr. 303 (1996-1997), jf. St.prp. nr. 57 (1996-1997), og godkjent med en kostnadsramme på 97 mill. kroner. Prosjektet er senere justert for lønns- og prisstigning, senest i St.prp. nr. 1 (1999-2000) til 104,1 mill. kroner.

Vanskelige fjellforhold påtruffet under anleggsarbeidet har ført til forsinkelser i arbeidene, noe som har virket fordyrende på prosjektet. Det ble også nødvendig å velge en annen løsning for antall og lokalisering av sensorer enn den som var opprinnelig planlagt. Årsaken til dette er at flere av sensorene ville ha kommet i konflikt med fornminner og reindrift. Det har medført en kostnadsøkning som er beregnet til 16 mill. kroner, og som gir en ny kostnadsramme på 120 mill. kroner. Prosjektet forventes ferdigstilt i 2000.

Prosjektet foreslås gjennomført innenfor en ny kostnadsramme på 120 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen viser til tidligere merknader knyttet til overskridelser og endringer i dette prosjektet. Komiteen beklager at prosjektet også i siste fase har blitt

forsinket og fordyret i forhold til planen. Komiteen forventer at prosjektet nå lar seg gjennomføre innenfor rammen av de oppgitte 120 mill. kroner. Komiteen legger også til grunn at dette prosjektet underlegges særlig evaluering med hensyn til tekniske, økonomiske, operative og framdriftstekniske forhold slik at tilsvarende feilgrep kan unngås i fremtiden.

Setermoen - varmesentral med biobrensel og varmepumpegjenvinning

Prosjektet Varmesentral med fjernvarme har et kostnadsoverslag på 97ømill. kroner. For å oppnå miljøgevinst ønsker Forsvaret å prosjektere anlegget til å bli et kombinert biobrensels-, olje- og strømbasert anlegg. I kombinasjonen vil prosjektet ha en inntjeningsstid på under seks år, og vil bidra til forbedret luftkvalitet i nærmiljøet. Omprosjekteringen innebærer en kostnadsøkning i prosjektet på 28ømill. kroner. Ny varmesentral med biobrensel og varmepumpegjenvinning foreslås gjennomført innenfor en total kostnadsramme på 125ømill. kroner. Prosjektet forventes ferdigstilt. Sammen med bygging av ny felles spisemesse og infrastruktur på Setermoen økes prosjektenes totale kostnadsramme derved til 238ømill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen har merket seg at det også her er en vesentlig kostnadsøkning i prosjektet.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, legger til grunn at prosjektet kan gjennomføres innenfor rammen av den nye kostnadsrammen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til de betydelig reduksjoner som er foreslått på årets investeringsbudsjett og vil gå mot en kostnadsøkning på 28ømill. kroner som en følge av omprosjektering på Setermoen varmesentral.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Prosjekt varmesentral Setermoen gjennomføres innenfor godkjent ramme på 210 mill. kroner."

Huseby - Forsvarets overkommando - omstilling/brannverntiltak

Som en følge av den forestående omorganiseringen av Forsvarets overkommando er det nødvendig å forsere og omarbeide planlagte omstillings- og brannverntiltak. Dette for å legge forholdene til rette for den nye organisasjonen som skal planlegge og implementere Forsvarets nye struktur. En slik forsering av arbeidene vil medføre en kostnadsøkning i prosjektet med 15ømill. kroner på grunn av økt bemanning for byggledelse/kontroll og for å dekke entreprenørens merkostnad. Prosjektet foreslås gjennomført innenfor en ny kostnadsramme på 80ømill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre og Senterpartiet, peker på at forestående omorganisering av Forsvarets ledelse vil kunne medføre endrede og reduserte behov i bygningsmassen på Forsvarets overkommando Huseby. Flertallet vil derfor be departementet vurdere om den planlagte ombygging bør utstå til etter at ledelsesstrukturen er gjennomgått. Flertallet ser ingen grunn til å forsere prosjektet og vil derfor ikke gi tilslutning til at rammen for ombyggingen heves med 15ømill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet er tilfreds med at arbeidet med omorganisering av Forsvarets overkommando synes å være i gang, og viser til merknader i Innst. S. nr. 145 (1997-1998), Budsjett-innst. S. nr. 7 (1998-1999) og Budsjett-innst. S. nr. 7 (1999-2000). Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Prosjekt Huseby - Forsvarets overkommando Huseby - omstilling/brannverntiltak kan gjennomføres innenfor en ny kostnadsramme på 80ømill. kroner."

Konkluderende merknader

Komiteen viser til foranstående merknader og finner det uheldig at det i Forsvarets EBA-prosjekter synes som om kostnadsøkninger er regelen og ikke unntaket. Komiteen forutsetter at departementet tar nye initiativ for å sikre kostnads- og prosjektstyring på en bedre måte i fremtiden. Komiteen viser til at selv med relativt små kostnadsoverskridelser knyttet til hvert prosjekt, vil summen av slike overskridelser redusere den handlefrihet som ligger innenfor rammen av det totale budsjettet.

Endring av eksisterende materiellprosjekter (kapittel 1760 post 45)

Nye sjømålsmissiler

Prosjektet ble vedtatt ved Stortingets behandling av Budsjett-innst. S. nr. 7 (1994-1995), jf. St.prp. nr. 1 (1994-1995). Prosjektet omfatter utvikling av et missilsystem for bekjempelse av sjømål. Anskaffelsen skal koordineres med fregattprosjektet og prosjekt Ny MTB-struktur. Foreløpig er kun utviklingsfasen for prosjektet godkjent. Denne fasen omfatter utvikling av sjømålsmissilet med tilhørende støtteutstyr. Utviklingsfasen vil pågå fram til og med 2004. Kontrakten for utviklingsfasen ble inngått i 1996. I Budsjett-innst. S. nr. 7 (1999-2000), jf. St.prp. nr. 1 (1999-2000) ble prosjektets kostnadsramme økt til 1ø669 mill. kroner.

På grunn av forsinkelser med hensyn til å stille nødvendig flystøtte tilgjengelig for leverandøren, iht. inngått utviklingskontrakt, har Forsvaret mottatt et tilleggskrav. Inndekning av dette tilleggskravet har medført en endring av prosjektets planramme på 29

mill. kroner. Prosjektets nye kostnadsramme blir 1 698 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen har merket seg at også i dette prosjektet er det påløpt ekstra kostnader slik at prosjektets kostnadsramme nå er planlagt til 1 698 mill. kroner. Komiteen viser til at dette er et meget kostbart prosjekt, og legger til grunn at prosjektet kontinuerlig blir gjennomgått mht. økonomistyring og prosjektkontroll. Komiteen viser også til prosjektets nære tilknytning til MTB-prosjektet og forventer at Stortinget blir informert dersom grunnleggende forhold mellom de prosjektene NSM må sees som en del av endres vesentlig som en følge av de endringer som blir gjort i den totale investeringsporteføljen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at en enstemmig forsvarskomite både i Budsjett-innst. S. nr. 7 (1999-2000) og i Innst. S. nr. 38 (1999-2000) pekte på at utfasing av et mindre antall F-5 kampfly kunne få konsekvenser for testingen av NSM. Disse medlemmer er derfor betenkt over at det her er påløpt et tilleggskrav på hele 29 mill. kroner, men finner å måtte akseptere merutgiftene. Disse medlemmer mener at en bedre koordinering ifm. utfasing av F-5 flyene ville kunne ha avverget denne betydelige ekstrautgift.

Terminering av eksisterende materiellprosjekter (kap. 1760 post 45)

Pansrede spesialkjøretøy på stormpanservognchassis

Prosjektet ble vedtatt ved Stortingets behandling av Budsjett-innst. S. nr. 7 (1994-1995), jf. St.prp. nr. 1 (1994-1995). Anskaffelsen skulle gi mobilitet og beskyttelse for avdelinger og funksjoner som følger våre pansrede avdelinger i strid. Det var planlagt anskaffet 16 vogner for løsning av forskjellige oppklaringsoppdrag, hvorav 12 skulle baseres på samme type chassis som for de nye stormpanservognene. Prosjektet ble presentert for vedtak i St.prp. nr. 1 (1994-1995). Prosjektets totale kostnadsramme var 398 mill. kroner.

På grunnlag av informasjon fra aktuelle leverandører i 1997, syntes det klart at full anskaffelse av 12 oppklaringspanservogner og fire ABC-søke-/påvisningspanservogner vanskelig lot seg realisere innenfor godkjent planbeløp, med de krav til vognene som foreløpig var satt. Det ble derfor igangsatt en ny vurdering av de funksjonelle kravene til kjøretøyene og anskaffelsens omfang. Det er så langt ikke foretatt anskaffelser.

Prosjektet kan ikke lenger prioriteres innenfor tilgjengelige ressurser. Prosjektet foreslås terminert.

Komiteens merknader

Komiteen tar til etterretning at prosjektet foreslås terminert, og støtter dette forslaget.

Anskaffelse av middelstunge transportfly

Forsvarets anskaffelse av nye middelstunge transportfly er tidligere omtalt i St.prp. nr. 1 (1997-1998) med en kostnadsramme på 2 630 mill. kroner. Prosjektet omfattet anskaffelse av seks nye C-130J-30 for å få en mer kostnadseffektiv opprettholdelse av lufttransportkapasiteten. Anskaffelsen ble senere besluttet utsatt, jf. St.meld. nr. 21 (1997-1998).

Forsvaret har vurdert flere alternativer for å opprettholde den middelstunge transportkapasiteten i Forsvaret og konkluderer med at anskaffelse av nye middelstunge transportfly er det mest økonomiske alternativet i et langsiktig perspektiv. En oppdatering av nåværende flypark er imidlertid vurdert til å være det eneste realistiske alternativet innenfor Forsvarets nåværende investeringsrammer. Prosjektet foreslås terminert.

Komiteens merknader

Komiteen har merket seg at anskaffelse av nye middelstunge transportfly ikke er økonomisk mulig innenfor dagens økonomiske rammer.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, støtter derfor forslaget om å terminere prosjektet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at iht. den informasjon som er lagt frem fra Regjeringen er det økonomisk sett gunstigst å anskaffe nye transportfly nå enn å lappe på de gamle. Forsvaret vil også være bedre tjent med nye og pålitelige fly framfor slike som ofte vil stå på bakken for reparasjon. Dersom prosjektet gjennomføres uten krav til gjenkjøp vil det ikke ha konsekvenser for temperaturen i norsk økonomi. Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Regjeringen bes komme tilbake til Stortinget i forbindelse med Langtidsmeldingen med en vurdering av en snarlig anskaffelse av nye transportfly basert på en tilleggsbevilgning og uten krav til gjenkjøp."

Lån til byggeprosjekt (kap. 1795 post 92)

Stiftelsen Norsk museum for fotografi - Preus Fotomuseum

Forsvarsdepartementet har, i forståelse med Kulturdepartementet, funnet å kunne stille seg positiv til en søknad fra stiftelsen om å yte et rentefritt lån til fotomuseet i Magasin A på Karljohansvern på 6 mill. kroner i inneværende år over kap. 1799 post 92, mot at stiftelsen tilbakebetaler disse midlene med 1 mill. kroner pr. år i de derpå følgende seks år.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, har ingen merknader.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre går imot at Forsvaret yter lån til Stiftelsen norsk museum for fotografi på 6 mill. kroner, og fremmer derfor følgende forslag:

"Lån til Stiftelsen Norsk museum for fotografi - Preus Fotomuseum på 6 mill. kroner ytes ikke."

Informasjonssaker (kap. 1760 post 45)

Enhetshelikopter

Forsvarets anskaffelse av enhetshelikopter er omtalt som informasjonssak i St.prp. nr. 65 (1998-1999) og St.prp. nr. 1 (1999-2000). Anskaffelsen er også omtalt i St.meld. nr. 22 (1997-1998). Prosjektet omfatter en mulig anskaffelse av maritime helikoptre og, i påvente av en fremtidig avklaring om ansvarsforhold og organisering av redningshelikoptertjenesten, eventuell anskaffelse av nye redningshelikopter.

I november 1999 ble det sendt ut en felles forespørsel om tilbud til fem potensielle leverandører i regi av det nordiske samarbeidsprosjektet Nordic Standard Helicopter Program (NSHP). Det forutsettes en felles og koordinert tilbudsevaluering, men med nasjonal kontraktinngåelse. Dersom de norske kravene ikke blir tilstrekkelig ivaretatt i de felles nordiske forhandlingene, vil andre anskaffelsesformer og vurdering av andre internasjonale samarbeidsformer bli foretatt.

Forhandlinger med potensielle leverandører startes opp i løpet av høsten 2000. Kontrakt planlegges inngått innen primo 2001 under forutsetning av Stortingets godkjenning. Prosjektet legges frem for Stortingets godkjenning i St.prp. nr. 1 (2000-2001).

Komiteens merknader

Komiteen har merket seg at prosjektet vil bli lagt frem for Stortingets godkjenning i St.prp. nr. 1 (2000-2001).

FISBASIS

FISBASIS er tidligere omtalt i St.prp. nr. 1 (1999-2000). I prosjektet skal det utarbeides konsepter, beskrives løsninger innenfor drift, vedlikehold, sikkerhet og brukerstøtte og foretas opplæring for en felles IT-infrastruktur for Forsvarets informasjonssystem (FISBASIS). Definisjonsfasen avsluttes høsten 2000. Midler til anskaffelser i definisjonsfasen er bevilget over Forsvarets investeringsbudsjett (post 45). Forespørsel for anskaffelsesfasen er sendt ut til potensielle leverandører, og kontraktsforhandlinger vil bli startet opp. Prosjektet skal gjennomgå ekstern kvalitetssikring og vil bli lagt frem for Stortingets godkjenning i forbindelse med St.prp. nr. 1 (2000-2001). Forutsatt Stortingets godkjenning av prosjektet, tas det sikte på inngåelse av kontrakt etter Stortingets behandling av budsjettproposisjonen.

Komiteens merknader

Komiteen har merket seg at prosjektet vil bli lagt frem for Stortingets godkjenning i St.prp. nr. 1 (2000-2001).

NASAMS

Prosjektet omfatter en felles systemteknisk oppgradering av Norwegian Advanced Surface-to-Air Missile System (NASAMS), og en tilpassing av et NASAMS-batteri for divisjonsoperasjoner i Hæren. Prosjektet ble godkjent for oppstart i forbindelse med Stortingets behandling av Budsjett-innst. S. nr. 7, jf. St.prp. nr. 1 (1999-2000). I forbindelse med den fornyede vurdering av Forsvarets investeringsprofil, og usikkerheten i forhold til Hærens divisjonskonsept, er det startet opp et arbeid med å vurdere og revidere prosjektets omfang på nytt. Det forventes at revisjonen av prosjektet vil være avsluttet i løpet av tredje-fjerde kvartal 2000. Prosjektet skal også kvalitetssikres eksternt. Departementet vil be om en endring av prosjektets kostnadsramme i forbindelse med Stortingets behandling av St.prp. nr. 1 (2000-2001).

Komiteens merknader

Komiteen har merket seg at departementet vil be om en endring av prosjektets kostnadsramme i forbindelse med Stortingets behandling av St.prp. nr. 1 (2000-2001).

Samordning av FIS/F og LØP til prosjekt GOLF

Forsvaret står foran store omstillinger. Dette gjelder alle deler av Forsvaret, også innenfor det området som omfattes av Forsvarets informasjonssystem (FIS) og en enhetlig styring av IS/IT-virksomheten. Stortinget er tidligere informert, sist i St.prp. nr. 1 (1999-2000) pkt. 3.6, 3.14 og under kap. 1760 post 45, framtidige prosjekter, om to store tiltak innenfor FIS. Ett tiltak er å etablere ny felles basisplattform for FIS med nødvendig felles basisinfrastruktur, kontorstøtteløsninger og drift (FISBASIS). Det andre tiltaket er nytt økonomisystem. Dette er begge programmer som innebærer betydelige omstillinger i seg selv. Det er derfor naturlig at dette ses i sammenheng med den overordnede pågående omstilling av hele Forsvaret.

Forsvaret har gjennomført flere tiltak og analyser for å forberede en slik samordning. Prosessen er kommet så langt at visse tiltak synes klare. Det er planlagt å innføre et nytt forvaltningssystem for bedre den økonomiske styringen i Forsvaret. Forvaltningene har i dag et mangfold av systemer som i stor grad har overlappende funksjonalitet.

For å oppnå god virksomhetsmessig effekt vil Forsvaret samordne innføringen av løsninger innenfor økonomi- og forvaltningsområdet og infrastrukturområdet med den pågående omstillingsprosessen. Dette vil få konsekvenser for fremdriften innenfor de enkelte områdene. I fremdriftsplanen vil Finansdepartementets krav i forhold til økonomireglementet prioriteres.

Komiteens merknader

Komiteen har merket seg den prosedyre det er lagt opp til for gjennomføring av prosjekt GOLF. Komiteen har videre merket seg at prosjektet skal gjennomgå ekstern kvalitetssikring før det legges frem for Stortinget til godkjenning. Komiteen har merket seg at samordning av FIS og LØP til prosjekt GOLF er et svært ambisiøst prosjekt. Komiteen har merket seg at anskaffelsesdelen er tatt ut av prosjektet. Komiteen vil allikevel vise til tidligere negative erfaringer med komplekse informasjonssystemer og vil derfor be om at alle sider løpende vurderes og at Stortinget blir informert etter hvert som prosjektet utvikles også om de kostnadsmessige sider.

Oppdatering maritime patruljefly

Forsvarets fire P-3C Orion-fly har vært under oppdatering for å forbedre evnen til å overvåke norske interesser så vel over som under vann. Flyene oppdateres med ny radar og hoveddatamaskin og kraftig forbedret egenbeskyttelsesutstyr. Flyene vil også få evne til å innhente radarinformasjon over land. De to siste oppdaterte P3-C-flyene vil være ferdigstilt og returnert til Norge i løpet av første halvår 2000.

Oppdatering av flyene har blitt vesentlig mer kostbart enn planlagt, hvilket har ført til at prosjektets total-kostnader økes med 212 mill. kroner i forhold til rammen. Hovedårsakene til overskridelsene er høyere kostnader knyttet til forsinkelser, prisstigning og valutakursendring. Forsinkelsene i prosjektet er hovedsakelig knyttet til problemer med tekniske løsninger og utstyr. Reservedelsanskaffelser og endrede tekniske løsninger medfører også høyere kostnader enn forutsatt. Grunnet kostnadsoverskridelsenes omfang, finner departementet det riktig å informere Stortinget om prosjektets overskridelser selv om prosjektet ikke er et kategori 1-prosjekt. Prosjektets totale kostnader er 851 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen viser til at dette prosjektet har en prosentvis overskridelse som er svært uheldig, og at prosjektets totale kostnader nå er beregnet til 851 mill. kroner. Komiteen viser til tidligere merknader i denne innstillingen om Forsvarets økonomi- og prosjektstyring. Komiteen legger til grunn at også dette prosjektet blir undergitt en grundig evaluering og at Stortinget blir meddelt resultatet. Komiteen er også lite tilfreds med at forsinkelsene i prosjektet har redusert vår maritime overvåkingskapasitet i betydelig grad over et uakseptabelt langt tidsrom.

Komiteen er av departementet blitt informert om at kjøp som gjøres gjennom Foreign Military Sales (FMS) vanligvis vil være mer prisgunstig enn kommersielt kjøp.

Komiteen er på samme måte kjent med at hele kontrakten er forhandlet frem gjennom US Navy noe som krever norsk tilpasning til denne, hvilket kan innebære ulemper gjennom at vi kun slutter oss til en kon-

trakt fremforhandlet av største bruker, i dette tilfellet US Navy. Komiteen ber departementet vurdere om kjøp gjennom FMS vil være hensiktsmessig for framtidige prosjekter. Komiteen tar på denne bakgrunn kostnadsoverskridelsen til etterretning.

Ramsund idrettshall

Forsvarsdepartementet foreslår å yte et engangstilskudd på 1,6 mill. kroner til Tjeldsund kommune som skal bygge en ny idrettshall i umiddelbar nærhet av Ramsund orlogsstasjon. Idrettshallen vil øke tilgjengeligheten av idretts- og velferdstilbud i området. Hallen vil bli drevet som et samarbeidsprosjekt, hvor hver av partene, kommunen og Forsvaret, dekker halvparten av drifts- og vedlikeholdsutgiftene. Det vil bli opprettet et styre med lik representasjon fra hver av partene, og hvor styreleder velges for ett år av gangen og vervet skal rullere mellom partene. Samarbeidet reguleres ved inngåtte avtaler. Tilskuddet vil bli gitt ved omgruppering av midler i egen proposisjon høsten 2000.

Komiteens merknader

Komiteen har ingen merknader.

Eventuell anskaffelse av brukte Leopard 2 A4 fra Nederland

I St.prp. nr. 1 (1999-2000) ble muligheten for anskaffelse av brukt materiell, herunder bl.a. stridsvogner, omtalt som en viktig del av investeringsstrategien. Det foreligger et tilbud om salg av inntil 52 brukte Leopard 2 A 4-stridsvogner fra nederlandske myndigheter. Spørsmålet om en eventuell anskaffelse vil bli nærmere vurdert i de kommende måneder, og Stortinget vil bli orientert om fremdriften. Hvis det blir aktuelt å anskaffe brukte Leopard 2 A 4-stridsvogner, vil anskaffelsen bli fremmet overfor Stortinget som et investeringsprosjekt på vanlig måte.

Komiteens merknader

Komiteen viser til at Hærens stridsvognsoppsetninger ikke har fått den materiellmessige fornyelse som våpenteknologisk utvikling og endringer i manøverkrigføringens doktriner og konsepter tilsier. Komiteen viser også til at Stortinget gjennom behandlingen av Innst. S. nr. 149 (1999-2000), jf. St.meld. nr. 38 (1998-1999), har vedtatt å opprette en innsatsstyrke for internasjonale operasjoner der en stridsvognsavdeling vil være sentral i den oppsatte forsterkningsstyrken.

Komiteen ser derfor positivt på at Forsvaret gjennom tilbudet om 52 brukte Leopard 2 A 4-stridsvogner fra Nederland på en økonomisk kosteffektiv måte kan styrke vår egen kapasitet for internasjonale fredsopprettende militæroperasjoner og vårt eget nasjonale forsvar.

Komiteen ber derfor om at det gis prioritet til å foreta en snarlig avklaring.

FORSLAG FRA MINDRETALL**Forslag fra Arbeiderpartiet:***Forslag 1*

Prosjekt Bygning 64 på Akershus Festning kan gjennomføres innenfor en kostnadsramme på 62 mill. kroner.

Forslag 2

Prosjekt Huseby - Forsvarets overkommando Huseby - omstilling/brannverntiltak kan gjennomføres innenfor en ny kostnadsramme på 80 mill. kroner.

Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:*Forslag 3*

Regjeringen bes komme tilbake til Stortinget i forbindelse med Langtidsmeldingen med en vurdering av en snarlig anskaffelse av nye transportfly basert på en tilleggsbevilgning og uten krav til gjenkjøp.

Forslag 4

Lån til Stiftelsen Norsk museum for fotografi - Preus Fotomuseum på 6 mill. kroner ytes ikke.

Forslag 5

Prosjekt varmesentral Setermoen gjennomføres innenfor godkjent ramme på 210 mill. kroner.

Forslag fra Fremskrittspartiet:*Forslag 6*

Oppstart av serieproduksjon av nye missiltorpedobåter utsettes. Det disponeres ikke 25 mill. kroner over kap. 1760 post 45 til å støtte engineeringkapasitet ved UMOE Mandal.

Forslag 7

Forsvarsdepartementet gjennomfører evaluering og valg av nye kampfly slik Stortinget tidligere har besluttet.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

I

Forsvarsdepartementet gis fullmakt til ikke å gjennomføre kampflyprosjektet som beskrevet i kap. 3 i St.prp. nr. 58 (1999-2000).

II

Forsvarsdepartementet gis fullmakt til å utsette avklaring av spørsmålet om oppstart av serieproduksjon av nye missiltorpedobåter som beskrevet i kap. 4 i St.prp. nr. 58 (1999-2000).

III

Forsvarsdepartementet gis fullmakt til å starte opp prosjekter som beskrevet i kap. 5 i St.prp. nr. 58 (1999-2000) med unntak av Bygning 64 Akershus Festning.

IV

Forsvarsdepartementet gis fullmakt til å videreføre prosjekter med endret planbeløp som beskrevet i kap. 6 og 7 i St.prp. nr. 58 (1999-2000) med unntak av forsering av omstilling/brannverntiltak Huseby - Forsvarets overkommando.

V

Forsvarsdepartementet gis fullmakt til å terminere prosjekter som beskrevet i kap. 8 i St.prp. nr. 58 (1999-2000).

VI

Forsvarsdepartementet gis fullmakt til å yte et rentefritt lån på 6 mill. kroner til Stiftelsen Norsk museum for fotografi - Preus Fotomuseum i inneværende år som beskrevet i kap. 9 i St.prp. nr. 58 (1999-2000). Lånet ytes over kap. 1795 post 92, mot at det refunderes med 1 mill. kroner pr. år i de derpå følgende seks år.

VII

Forsvarsdepartementets bestillingsfullmakter på kap. 1760 post 45 reduseres fra tidligere foreslått 30p826 mill. kroner til 20p320 mill. kroner.

Oslo, i forsvarskomiteen, den 8. juni 2000

Hans J. Røsjarde
leder

Gunnar Halvorsen
ordfører

Rikke Lind
sekretær